

Inda 15 Letjāma santīmō.

Nr I.

Līvli

1931.a.

Kuolmōnd pāvan, 23.dets.

Ezmi āigast

Aigakerrō "Līvli" subsidōb "Helsingin Akateeminen Heimoklubi".

P y v ā ū e.

"Ja sāl sies eptš kūožōs **voltō** kārapaintōd ullō lāidōrd jusō, ne kaitsist ūezō eptšjelājdi. Ja vān, ni Jumāl engil tul nānt jurō ja sie izānd sieldōm pāstiz nānt ymmar, ja ne väggi kārtist. Ja engil kitiz nāntōn: "Algōd kārtagōd, vān, ma kītōb yl sur riem, mis lib amad roustōn: tādā dōn Pāstāji um syndōn tämpō Dāvid kylās. Ja se um tāddōn tundimiz tādkōks: tēg. siedā lapstā liedat ārōnd sizzōl vāndtōt ja maggōm mōldsō." Ja ildīp vol sāl engil jusō pāgin touvō suoda väggō. Se ylastiz(slavintiz) Jumālt ja kitiz: "Ou volgō Jumālōn yldōst, arm mā pālō ja rouvōn jōvā mēl!"

Lūk.2:8-16.

Pyvā ūe vol tund. Pāintōd voltō eptš kāradōks kāramāl. Eptš mōtkōdōks ne pīlist sāl vagās, pimdōs yesō. Mis ne mōtlist? vōib vōlda, ku nānt **sydam** amā tōvād mōtkōd voltō nūzōnōd ja tuimōd nānt mīelō, mōtkōd yl nānt eptš amad rou lālam igā, yl eptš vājaliž jelāmiz; vōib vōlda ne vodlist ja pālist Jumāltō, laz ta sātōg nāntōn Pāstājiz. Vōib vōlda ne mōtlist yl eptš lālam, jelāmiz, yl eptš sur kāndam, yl eptš rou, kis ka jōvā kōgin voj nei iz vodlōn Pāstājist. Ja ku ne ni pīlist sāl, lekst touvō vārōd vāldīp ja ne kūlist sōndi: "Tāddōn Pāstāji um syndōn!" Ne tundistō, ku amad lālamōd mōtkōd voltō loptōt ja sur riem tul nānt sydāmizi, sīekōks ni voj nānt amā tčvrōz luotōks tāutōt. Alāstōm(zēlstib) ja arm voltō tunnōd, patud voltō andōksōks andtōt(pieandtōt). Yrgiz ūz jelāmi.

Tāspīyyād atō jūsō. Āiga um lālam ja rīcuvōn mīeld at vēl ju lālamōd. Mād jelāmiz pālō um sand pandōt sur viedam. Ja mēg mēg votsōm pāstāmīst. Agā mēg votsōm sīedā sald, kus sīedā ab uo, eptšost(eptš sizāld). Yks um pāstāmī ja yks um Pāstāji. Nei iz ku pāintōd lekstō pīskīz laps jūrō, kis magīz Betlem mōldsō, nei iz um māddōn lemōst tām jūrō. Se lēmi ab uo kievām. Agā mūdō rīekkō ab uo. Ja ku mēg sām sinō, ka mēg tundōmō, kui se pīski laps vōtāb eptš pālō amad mād kāndāmōd, ja andāk māddōn alāstāmīst. ja armō. Pyvā ūe um tegīz mād jūsō, ja mēg sām kūltō Jumāl engil sōndi: "Tāddōn Pāstāji, um syndōn!" Vōtām nānt sōnād vastō, siz mēg nāmō, ku ka mād sydām lōlab engīldōn iepō: "Ou volgō Jumālōn ūllō!"

H.K.Ervio.

T i e r r i d i S u o m ö s t !

Ydsō "Akateeminen Heimoklubi" juond kuōsō, 1930.a. sygzi, jemānd Vesterinen nīziz yl līvōd jūs kēmīz sīe ūvvō. Tāmmōn vol knāssidi mādōltōksi, mis nīzō. Mēdi väggi interessiz, mis mittō yks mēsti iz uō ja ka vēl pāldīp ab ūo nānd - knāssō līvōd randō ja ārmāzt līvō rouvō. Jemānd nīziz, ku līvōd vol lid sānōd kuskōst moijō, ku suomō studen-tōd tājid ulzō andō līvōdōn āigakēra. Mittō yks mēsti iz tīeda, kis sīedā um mōtlōn. Siegid pierāst mēg volmō siz nei lustīgōi, ku mōtlizōm irgō sīedā ka tiedō. Nei ku vol obāli sigzi, siz mōtlizōm āigakerrō andō ulzō 1931.a. Irgandōksōs. Ka siz iz sāmō ammō kōrdōl, sīestō siz ar-rīzōm andō sīe ulzō 1932.a. Irgandōksōs. Tām. sigzi siz ka Heimoklubi Irgiz tiedō tīedō līvōd jōvāmōks. Tīedāvītō oktōbōr kū Irgandōksōs pidtōt Heimoklubi 10 āigast jubile pīvād voltō nei mād kui ka līvōd rou pīvād. Prof. Kettunen pidiz sālō rōk yl līvōd rou, mis leks amādōn sydām jūrō. Tās studentōd zurnāls, kus sai nīzdōt yl 10 a vanā Heimoklubi, sai nīzdōt ka yl līvōd jelāmīz ja yl sīe mis nāntōn pūtōb. Amad voltō yds nōusō, ku līvōd pierāst um andēmōst ulzō āigakerrō. Siegīstāt pāgin ētīst rādō, mis andīz māddōn vōimīz eptš plān tāutō. Rādō māddōn pūtīz, agā vol jōvā tāmi ja interes. Saimō ka mūdi abbōl, kis. Irgist ka yl sīe ažā interēsāō.

Suomō akadēmī nuordit um lūond "Līvli" sīepīrāst, laz se eptš pūolstō vōigō abtō, pīskīz, agā māddōn arnō, līvō rouvōn, voidō eptš rou tīe tiegīdi ja kīeldō.

Laz "Līvli" kitōg jegā yd līv-līzōn, kū tāmmōn um ārmāztōmōst ja ouvtōmōst, mis um jegā yd rīstīngōn tōurōz - eptš rouvō ja āma-kīeldō.

Laz "Līvli" Sidāg rāndalīži vēl ju vizāstōz ydōkubbō. Sīz pīski rou vōib ka pāgin tiedō, az se ydmīlkōks pidāb kuōsō.

Laz nāgtōg "Līvli" jegā yd līv-līzōn ku ylmier, kougōn puoj allō suomō rou, kien līvō rou ja kēl um ārmaz.

U.Peltoniemi.

L i v ō r ā n d a s t.

Veimiz āigastō loptōs.

Mingist tyedō loptōs riſting
Ieb paikōl ja laskub silmad yllō
ył sie, vantlob kui jennō tye um
vārts. Nei iz ka liivō kalāmied, lop-
tōnōd tämnāigast veimist, vōibōd
ymmar vantlob, mis amā sōvvō veimi
ka vol vārts, mis sai peldōt.

Kievād varāld, ildīn pierrō jeij
lēmist, kuoskrōgst Kuolkō sap, kalā-
mied, ruoikist silkidi veijō ja mun-
da ezmist yed sai rāz rā jūrō, sie-
stōku silkōd Inda(tsān) vol tourōz,
agā rāz ju obbō Inda lomiz ja kal-
lō ka ei veitōks. Aigā silkōd veij-
mist volväggi veitō. Siedā kievād
silkōd veijmist sugid izt sātō
lānd pūolist kalāmied Traild Lūžō
sanō.

Tul kievād liestād veijmiz āiga
āga, sur, jegā uomōg varāld mierrō
ruoikimizōks, set amā piddōz randō
kalāmied saitō liestō mis jäpūks
pälō siskō. Mydōbōks sugid iz vōi
sādō. Neise leks amā kievād pūoliz
sōvvō ja ymmar Jākō pāvad, ku jen-
gid um vond sādōb jōvdi, liebizi
lesti, tämnāigast nedī vol väggi
veitō. Sūrd ja piškist motor lajad
silist amēd paikad lebbō votsōs
lesti, agā sur vajaks saitō set ep-
tšn syedō. Kād veijijid eitō, nei
väggi izā izāst tundtōb, pikleštist
ilmō. Tōrgō vīdōb lesti sai väggi
arali.

Prof. L. Kettunen.

K u i u m k ē r a t ö m ö s t.

Vokālōd.

Aa, Ää, Ee, Èè, Ii, Ìì, Oo, Öö, Uu, Üü, Yy,
YY, Åå, Åä, Øø, Øö, Øø, Øø.

Pīstongōd:

ai - nai, laigā, laitō.
ei - eitō, keitō(kāb), leibō,
tei.
oi - tuoī, tūoista, suoimō, voi-
dō, voigō.
ui - kui, suiliz, tuimō, kuiō.
öö - öigi, vōidag, sōira, tōitō.
ou - ouk, kou, sou, jou, ou.
äu - räugōd, täuz, räukō, läul.
iu - kiukō, kriukō, krīukōb.
eu - kieuz(kiedōa), lieudō.
uo - tüodō, luodō, suomōks.
suomō, kuot, kūona.
ie - miez, mier, tiera, tiera,
plienti.
yē - yē, tye, s̄yedō.

Litist vokālōd:

a - kanā, salāndō, mag, ambōd.

Sigži naggōrd vōttōb āigal jegā
āigast um vond sūr brētlist veijmi
emsī kylis. Sikrōgst Kuolkō sanō, agā
tämnāigast rāndas iz uo mitō yks
kalād vostāji, ja nei iz maksā nedī
veijō ja vōrgidi artō. Einagist kuo-
zōd, kus vōiz nedī mydō, voltō Talsa
ja Duonig tōrgōd. Ne izt jodat amā
vostō ja set kōrd sai kōlstō set nei
jennō, ku kādā ei set riek ja sūolō
ra, agā kalād jedstō iz ie midēgōd.
Nei siz brētliži, mis yd vait miersō
vol väggi sangōld sādōb, iz maksā
veijō - pūtiz kūozō kus mydō.

amā luotōks hi vol sigži silkōd
veijmi, agā se ka midēgōd jōvvō iz
ānda. silkōd Inda vol amā sigži madā-
li. Se um siestō, ku silkō väggi veitō
lāb ulliži māzi ja sizālis masō vōib
mydō veitō: emsi um veitō rādō.

Nei siz liivō kalāmiedōn tämnāi-
gast veijmi um vond väggi väili. Amā
veitō atō veijōnōd lānd pūolist ka-
lamied, kus ab kievād, ab ka sigži
silkōd veijmist ab uo vond. Tyjā rā-
punga ja pitkād vōlga kērad jegā yd
kalamien tiebōd tām tallō sūrdō mur-
tō.

T i e v a t ū b ū k s . 26.detsem-
bōrs s.a.(sies āigasts). Taļspvād
tuoizna pyvān - ödōn kieila 6 D. Vol-
gaski rōkāndōb Sikrōgōl. Tillōst kā-
rands yl liivōd kultur ja liivōd kiel
ja nägtōb bildisi Suomō mādō, suomōd
kuod, ma ja kultur jelāmīst.

K a l ā m i e d ī n k a i j ū

e - vepšō, keks, eggil, emin.
i - sigā, vigā, rīsting, vil.
o - oks, oksa, sok, oppē, lop.
ö - löbbō, töb.
u - ku, tuiū, kuliō, kuldī,
y - sydām, ryggōz, kylā, yks.
ä - väzzō, ädagō, mārā, ällō.
ö - vōzā, tōrrō(tōrō), rōkāndō,

Pitkād vokālōd:

ā - jālga, rānda, sapkōd, pārgil,
pālab, kāma.
ā - mēl, kēl, tēriptō, brētli.
ā - kitō, lāti, Ir, nit, nātō.
ō - sōna, lōlab, tōvēz, lōda.
ū - tul, kūlō, su, jūr, kūlda,
ū - sý, s̄li, mydō, myr, kynts.
ā - pā, sādō, nar, nālga, irga.
ē - vōrōz, sōrmōz, kōr, pēn, rōskō,
tōra, ölma, pōzō.
(lānd alisti liivōdōn "ā" azmōs
um "i" agā "I", kui:pīzō, kīzē,
jīvḡ, kips.)

Ādkōrdalist kozonantē.

Bb, Dd, D̄d, Ff, Gg, Hh, Jj, Kk, Ll, L̄l, Mm, Nn,
N̄n, Pp, Rr, R̄r, B̄r, Ss, S̄s, Tt, T̄t, Vv, Zz, Z̄z.
(ts=c; ts̄=c)

lēti tieni 6. dets. ūzē kājāt. At-
sū lānd-jedāl tūl ja viedotāzām
amsi kylsi läjad voltō viedtōt ylzō
tūl kālad ja mīr pālō. Piyapāva
lēn mitō yks iz vodlō ku vez nei
juondkōs paizōb ja läjad iz uotō
ylzō viedtōt. Uondzpuol yedō ku tūl
vīggi īrgiz läbūd tagan ullō, kala-
nied rūoikist randō, agā siz ädā
vel jōva sur:piga amsi valgamāsi
läjad jōva voltō tigid yaistō ulzō
citōt, ja eij kabaldōks yñō pids
cūvō lekstō Kuolka pūol. Pitrōg ky-
list jōva vol jarā lānd yks sygz-
veidōb lāja ja vadā lāja. Sānag ky-
last tegiz pūtist kaks vadā laijō
ja kād motor läjan jeij kabald
voltō pieksōnōd tāgand tibōd kōv-
rōks. Vaid kylas pūtiz līvō nūord
kalāmied, Alfons ja īzems Bertholdād
motor läja "Erika". Amād ne läjad
voltō tulkōs ja övāks eitōt yl
Kuolka nana Piskizō mierro ja käddō
sādō vol piški luotōks. Pierrō 4
cāvvō Runō kalast sai rádio tievt,
ku motor läja "Erika" volli sīnō
aigō eitōt. Yl munt läjad siedāig.

Kaijō ka kalāmied saitō 2.dets.
yēzō vōrgōd jūsō. Kagtō övāks jadād
voltō kātēki ja vōreidi vol pāgin
kātēt.

Mūstō Le tāmāl d.

Mād mā ūž vālīkš.
Nei, ku rīstl.tyerou blok iz jō-
da ūd vālikš kubbō pānda, siz vētiz
deputāt M.Skujenieks sie üdpāl epts
käddō pierrō siedā, ku ta yl sie vol
sānd yāmēlō. Ezmōks vol nei rōkānd-

b - burā, tubā, rabā, kābā, äbōtō, lēba.
d - dāstāp vadāl(vaddōl), kādsō.
f - dīt, tēd, lēd(liedōd), lēd(lēdōd).
f - flagā, Folmar.
g - suogōj, sigā, ägstō, nägtō, vagtō,
mägstō, ištō, kastug, vōtag.
h - Hīda, helsinkī, halleluja, heze-
kie, hezea.
j - Jumāl, Jāpūks, vōja, tūgji, sōji.
k - kālā, pāiska, vask, vaka, kik.
l - lum, kilō, loulō, luomōz, tāla.
l - ku, lūl(katūks jūsō), pul, bul.
m - mag, maggō, maitsō, em, rammō.
n - nägō, niem(8), unnägū, vonnō(von).
n - voj, kuna, up, pup.
p - pāp, pyva, pypā, tappō, kāp, läps.
r - rā, ver, verrā, verzō.
r - kujē, māra kīa, karjōl, kāral.
s - sigā, mustā, mustō, vostō, ägstō.
s - kes, läps, Talspyved.
t - tubā, tuota, tuoz, vietā, vōtāb.
t - pit, kuot, pojā.
v - vorūks, voza, vez, vōtā, vōttō,
övā, sāv, sāvvi.
z - zuga, pieza, piezzā, kōzē(kōzzō).
z - vez, me(i)z, ke(i)z.

tōt, ku Skujenieks līb ministōrd prez-
dent ja letālist birgild partteid at
valmōd tiedō vālikš koalitsi. Iz vōi
vēl sielđomt sadō yl ministōr kūo-
zōd. Pierrō sūrdō rōkāndōmōs tultō ne-
kōgaz, ku ministōr kūožōd lug sai vei-
tōks tiedōt - 17 kūozist 9 kūož pāl
ja ilmō talrou kubbō, kien volks sā-
mōst 2 ministōr kūožōd, amād munt par-
teid sākstō set jegā yks yd ministōr
kūož, Rōkāndimi vōtiz kōgīp aigō,
kupts perīzōks ödōn obbō sai kubbōkē-
ra yl ūd minisōrd vālikš kubbōn sīz-
zōl andtōt ja set ūopdōl kielā
I/2 3 sai ūd vālikšon ulzō kītōt usk
51 yōlkōks vastō 39 yōldō.

Lzmōks vol nei:
ministōr prezident, finants ja sīzēli
ministōr - Margers Skujenieks;
ulli ministōr - kaimdōt Eestis - K.
Zarins;
suoda ministōr - jendrāl Balodis;
perītye ministōr - V.Gulbis;
opātōks ja justits ministōr - advo-
kat A.Kēnips;
rou jōvantie ministōr - V.Rubulis;
riekud ministōr - inženier A.Kursitis.

Ku yd rīstingōn vol vōtāmōst enīp
ministōr kūožidi vol sūrim jagū sie-
pierast, ku parteid iz vōtō sadō yd-
mielō yl kandidatōd.

Paldāp um finants ministōr muini
prezident Gustavs Zemgals.

Už post tarif.

Kūožlist kērad	20	gr	sēpō	-10	sant.
lūzō pūol	"	"	"	-20	"
Ulliz māzi	"	"	"	-35	"
kūožlist postkōrtōd				-10	"

Tourōz vīla.

Epta jemā kieldō dā un'
Sa kūnad ārmaz līvli!
Ja sie lid tiend, siz tieka se
Set sīna līd stī.
Siedā jetē sa ents lapetōn:
Se um amā tourōz vīla.

Aīe kūnād uīg ku līvli ūd.
Se sin' äbīst' kyl ab tie.
Agā sielđō kīt, kus munt vālī kā.
Līvōd atō ke mīn yanbīst.
Ja vōlde tāb, kupts kalmō lab,
Ma epts rou jōva pūoga.

vālgāmā.

S.ā r = E. l.

Amāstiz jōva līvō nūpē tāsēc 15-
dō epts sugud ēstlist jurō, kis at
mingiz nelaky dō kilometört yl mīr
Sarmāl, ja yl mingist mād izād ja je-
mād tiedabōd pāgin nīzō. Set kōrd
mēg mōtlizōm lādō, agā ydō kabāl vol
mīdēd jedsō. No tueis ougustōs mēg
kakskymdō rīstingtō "Līvōd It" juon-

Mūzō postkōrtōd ----- 10 sant.
 Ulliz māži postkōrtōd -- 20 ."
 (Estimāl ja leismālō kērad ja post-
 kōrtōd läbōd sīzāliz mā tarifōks).
 Bandrołōd druk týedkōks yl jegā
 50 gr. ----- 3 sant
 Ullizmāži ----- 7 "
 (Estimāl ja Leismāl läb sīzālizmā
 tarifōks).

21.dets.tämnaigast kūoliz tādōl-
 pandōb romanist J ē k a b s J a-
 n-
 s e v s k i s .

Vālikš budžet balansōst vēl pū-
 tōb ymmār 34 milj.lattō.

Direktor Kacēns keij vōrōl māl,
 kus rōkāndiz yl mōtsād māmīz.Rō-
 kāndimizō, vond jōvā rezultāt.

U llizmā t i e t ō k s t .

Vālikš pyvād

S u o m ū s .

6.dets.tämnaigast saitō pidtōt
 pyvād, kus suomōd mādlist siedā pāv-
 vō, ku ne saitō valdin vōrōd roud
 aldō. Mēg tledam, ku parkymgip sīga-
 stidi tagizpedōn voj Suomō mā vōrō
 rou allō. Siedā ne izt vōitō kanda-
 tō. Nē tāstō sādō tagiz ents iżā
 izād mā. Lālam se voj agā ikstōz
 sūr luotimizōks uskōks ja tāmizōks
 ne vīndist grumānikkō ja saitō ta-
 giz mā kus nānt iżād valist iggō
 ja viera. Nei vizā, kui Suomōma ki-
 viđ voj suomlist tāmi. Sūr tāmi vib
 risting ka leb vizā, agiz kiv, kitōb
 suomlist kēratiji Kivi. Sellī tāmi
 suomlistōn um vond ydstdō yd. Ne ti-
 distō, mis ilmas um tōurōz ja pyvā.
 Se voj, nānt syndimā. Sie voj samōst

dijiz iżānd Lepst juondimiz allō
 saimō bei kāgaz.

Pyvā pāva ūomōg. Ezmist pāvalikiz
 arūd paistist yl Irai kylā katukst,
 ja tāztō amājoudkōks paistō ka leb
 läbūd tugzi. Agā irainika naist vēl
 izt nūzōt ylzō niemidi lypsām. Sie-
 pierāst, ku pyvā pāva ūondzōl kāra-
 painit ka tab rāz emīp magātō. Mēg
 jōvā vojmō rāandas. Irainika neitsōd
 ja puosōd vojtō tunnōd jōvā ändōst
 ödōn bānkōks. Motor läja Kuōstrōgōld
 ka voj jūsō. Ni set rūcikōmōst yd
 tuoiz tagān laijō, laz sāgō motr-
 laijō, siepierāst, ku se iż vōi aigō
 tūlda. Mingi kyl tei entsōn jālgad

Tuoim vōtāb entsō pālō A.Štāler.

Pikstōt "Hels.Akat.Heimokl" kēratōb mašin ja multigraf
 pālō, Jelgavā, Annas ielā N:r 14,

vōrōd kādstō tagiz. Ja siestō, ku ne
 (suomlist) voltō ydmēlist, saitō ka
 ents amā tōurō vīla tagiz.

Aiga, mis kui mustā pīla katīz suc
 mō rouvō, leks jedspēn, Irgiz paistō
 sielē pāvalikki. Entsvalda(brīvib)
 ūomōg kārgiz. Suomō rou iz kūl vōrō
 rouvōn, ta voj siekōs ents siđmōd
 katīkī kīskōn.

Sūomli pidāb ents plāgā yllō, yl-
 lō. Se virgtōb nānt sydāmīz tōudi
 mōtkidi ja panāb mādlōm siedā aigō,
 ku grumānikad vōliksist yl nānt ja
 ka siedā pāvvō, ku ne saitō tagiz
 ents mā - ents tōurōmōz vīla Nādsō
 ents plāggō suomli mōtlōb: "Sīpīz
 rīstōks plāgā, sin jedstō jellō ja
 kūolō um min amā sūr tāmi!"

Nēsi pāvši Suomōmā prezdent P.
 S v i n h u f v u d ei 70 a.vā-
 nāks. Syndiz pāvaks prezdentōn sai
 andtōt ka Letāmā kuolm tādōd orden.

Kād sūrd parteid ydstdimi ēstis.
 Aigakērad tīetōbōd, ku rou ja tē
 parteid tsentral komitejōd pidist
 nōvvō yl molmōd parteid ydstdimiz.
 Molmōd parteiōd voltō yds mēlsō,
 ku um tiemōst kubēc tyedō. Aigou ja
 tē parteiōd ydstdimi läb tāuzīp
 jeddōpēdōn, siz līb veggi dem. tsen-
 tōr partei ūd nīm allō.

Tuoim tīetōkst.

Tuoim pālab amī sātō "Līvli" pie-
 rāst kerīdi, nīzidi, lālidī, pasakidi,
 tabāndiksī, mōpidi, tīetiksi f.n.k.
 Amā vōib aigakēra pīrāst kōlbō. Aiga-
 kēra mōtōltōt kēridi läb kēratō
 pa pīer yd pūol pālō. Kēratījīn um
 sātōmōst ents tāui nīm ja sām nīm,
 ja adres."Līvli" adres um: Jelgava,
 Annas ielā N:r 14., dz.2.

kēzīzōks, agā se voj piški äcī. Munt
 mūrtīstō:ku set äc nūz tāvāz, munt
 tegiz, ku lājāum rāggī piški, laz
 amād vōigōd sillē sāiō. Agā iż ū
 mittō suggō mūrtōmōs. Mād kīonad
 lands atō sūrimist lāinōd äc ku ale
 pāvan voltō mīrsō. Tūldō iż ū mit-
 tō rāz. Motōr Irgiz rārzē, ja mēg
 leksmō nei kīevāmstīz nejku lādōs
 pīds vieta. Motor läja vīz mēti yāo-
 kabāl Līvōd rāndāst jārā vastē sā-
 mādō. Perīzōks Irai pyvākuodā spīts
 set rāz vāl voj nādōt, ja pierōrē ka
 se kadīz arā.

(jast mūreid)

Nīzō āndāji Em.Štāler.